

СТАНОВИЩЕ

От Проф. д-р Петър Маринов Маринов, дмн

Ръководител Катедра здравни грижи, филиал на МУ Варна във В. Търново, назначен със заповед на Ректора РД38-450 от 12.07.2017 г.

Относно: процедура по защита на дисертационен труд докторанта КИРИЛ МИХАЙЛОВ БОЗГУНОВ на тема:

„КОНСТРУКТЪТ ПСИХОПАТИЯ И ВРЪЗКАТА МУ С ТРУДИ ПСИХОЛОГИЧНИ КОНСТРУКТИ“

за присъждане на академично звание „доктор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.2. Психология; научна специалност Клинична психология с научен ръководител Проф. Ваня Матанова, д.пс.н.

Биографична справка

Кирил Бозгунов е роден през 1983 г. в град Велико Търново. Завършва психология през през 2007 г. във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. През 2010 г. се дипломира като магистър по клинична и консултативна психология в СУ „св. Климент Охридски“.

Започва практиката си по специалността през 2006 г. в Държавна психиатрична болница Карлуково. От 2009 г. работи в Български институт по зависимости, като от 2014 е координатор на проект „Разновидности на импулсивност при лица употребяващи, опиати и стимуланти“.

Освен в научната сфера има интереси в сферата на психотерапията. От 2013 г. е дипломиран консултант по когнитивно-поведенческа психотерапия, а от 2017 е член на международната мрежа от обучители по мотивационно интервюиране.

Наукометрични показатели

Дисертационният труд се състои от увод, изложение в три глави, заключение и приложение, списък на използваната литература от 205 източника – 31 на кирилица и 174 на латиница. В текста са включени таблици и 7 фигури. Приложението се състои от три части, от които 2 въпросника и едно полуструктурирано интервю, с които е осъществено емпиричното изследване. Общият обем е 166 печатни страници.

В първата глава Теоретични подходи към проблематиката авторът е разгледал както историята, така и съвременното актуално състояние на науката по отношение на психопатията. Особен акцент е поставен върху тревожността, алекситимията и зависимостите, което изцяло подготвя основата за провеждане на собственото му изследване. В този раздел, макар и недостатъчно открито е очертана и актуалността на проблема.

Втората глава визира цялостната организация на труда. В нея са описани целта, задачите и инструментите на изследване, както и изследваните лица в извадките. Избраните инструменти изцяло съответстват на целта и задачите на изследването и са подходящи за оценка на хипотезата на докторанта.

Третата глава съобщава резултатите. Там е анализирана алекситимията при изследваните лица посредством инструмента TAS-20. Тревожността е изследвана с утвърдения инструмент STAI-T, а отделно е проведена оценка на нивото на психопатия чрез PCL: SV.

Противоречивостта на резултатите по отношение на алекситимията авторът приема като доказателство за континуумния характер на психопатията. Друг елемент на резултатите е огромния превес на мъжкия пол в изследването на алекситимията, което не позволява отчитане влиянието на пола.

Не е възможно с методите на автора да се отчете връзка между тревожността и психопатията.

Приноси. Авторът е очертал следните приноси:

1. По оригинален начин *психопатията* се разглежда теоретично като единен конструкт.
2. Обогатено е съдържанието на понятието „*психопатия*”, като се анализира критично историческото му развитие и съвременното му състояние.
3. За пръв път в България чрез емпирично изследване се изследва взаимовръзката на *психопатията* с *тревожността*.
4. За пръв път в България е проведено емпирично изследване на взаимовръзката на *психопатията* с *алекситимията*.
5. За пръв път в България чрез достоверни резултати от емпирично изследване се доказва взаимовръзката на *психопатията* с *тревожността*, като се взема под внимание факторът зависимост от психоактивни вещества и се изследват групи със зависимост само към едно водещо вещество (опиати или стимуланти).

6. За пръв път се провежда емпирично изследване на взаимовръзката на *психопатията* с *алекситимията*, като се взема под внимание факторът зависимост от психоактивни вещества и се изследват групи със зависимост само към едно водещо вещество (опиати или стимуланти).
7. Практикоприложен принос е работата по адаптирането на методиката PCL:SV за българска среда, което дава възможност за натрупване на опит с нея и е стъпка в посока на въвеждането ѝ в България.
8. Натрупаният опит в изследването с новата методиката TAS-20 и получените резултати са ценен практически принос в процеса на стандартизирането ѝ за българска популация.

Критични бележки

Не е уместно да се споменава многократно в приносите „за първи път в България“, тъй като това омаловажава всички възможни евристични аспекти на научния труд. Би било добре да се потърсят алтернативи на инструментите, които биха могли да дадат друг ракурс на изследователската стратегия и известни различия в резултатите.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният дисертационен труд е цялостно изследване върху влиянието на алекситимията и тревожността върху психопатията. Спазени са всички изисквания за докторска дисертация и са удовлетворени критериите на нормативната уредба. Гласувам убедено „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР“ на докторанта КИРИЛ БОЗГУНОВ. Призовавам членовете на почитаемото жури да подкрепят усилията и дисертацията на Г-н Бозгунов и да гласуват в подкрепа на присъждането на научната степен „ДОКТОР“.

Подпис: